

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH,
CARINSKIH IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

OSNOVNI STATISTIČNI PODATKI IZ ODLOČB ODMERE DOHODNINE ZA LETO 2013

Ljubljana, maj 2015

Pripravil:
Sektor za splošne davčne
zadeve in analize

KAZALO

1. UVOD IN PRAVNA PODLAGA ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 2013.....	3
1.1. PREGLED SPREMEMB ZAKONA, KI UREJA DOHODNINO IN SO VPLIVALE NA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 2013.....	3
1.2. ODMERA DOHODNINE NA LETNI RAVNI (PORAČUN DOHODNINE).....	4
2. FINANČNI REZULTATI DOHODKOV, KI SE VŠTEVAJO V LETNO DAVČNO OSNOVO IZ ODMERE DOHODNINE 2013.....	5
3. PREGLED PORAZDELITVE ZAVEZANCEV PO DOHODKOVNIH RAZREDIH.....	6
4. PREGLED PORAZDELITVE ZAVEZANCEV PO DAVČNIH RAZREDIH	4
5. PORAZDELITEV ZAVEZANCEV PO VRSTAH DOHODKOV	6
6. DAVČNE OLAJŠAVE	9

1. Uvod in pravna podlaga za odmero dohodnine za leto 2013

Sistem obdavčitve dohodkov fizičnih oseb je določen z **Zakonom o dohodnini** (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo; 24/12, 30/12, 40/12 - ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 - odl. US, 50/14 in 23/15; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2).

Zavezanec za dohodnino je le fizična oseba, ne glede na starost in gre torej za davek od dohodkov fizičnih oseb. V skladu z zakonom se z dohodnino obdavčujejo:

- dohodek iz zaposlitve
- dohodek iz dejavnosti
- dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti
- dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice
- dohodek iz kapitala
- drugi dohodki.

Dohodnino od navedenih dohodkov plačujemo lahko kot akontacijo dohodnine, kot dokončni davek in kot dohodnino na letni ravni - poračun.

Pri tem akontacijo dohodnine načeloma plačamo ob izplačilu posameznega dohodka. V največ primerih opravi plačilo akontacije dohodnine plačnik davka (to je izplačevalec dohodka) v obračunu davčnega odtegljaja (npr. akontacijo dohodnine od plače obračuna in plača delodajalec, ki je izplačal plačo). V nekaterih primerih, ko dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka (izplačevalec je npr. fizična oseba ali pa gre za dohodek iz tujine) pa akontacijo dohodnine ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca. V primeru dohodka iz dejavnosti, in sicer če zavezanec ugotavlja svojo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, izračunava akontacijo dohodnine sam v davčnem obračunu, ki ga mora predložiti davčnemu organu najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

Dohodki, od katerih je bila med letom plačana akontacija dohodnine, se všttevajo v letno davčno osnovo, pri čemer se med letom plačane akontacije dohodnine odštejejo od odmerjene dohodnine na letni ravni. Dohodnino na letni ravni ugotovi davčni organ z odločbo.

Kot zadnje pa lahko v določenih primerih za nekatere dohodke plačujemo dohodnino kot dokončni davek. Vse od leta 2006 do 2013 je le za dohodke iz kapitala (kapitalski dobički, dividende in obresti) dohodnina veljala kot dokončni davek. Z letom 2013 pa je prišlo do določenih sprememb dohodninske zakonodaje, in sicer se dohodnina, od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem in dohodkov zavezancev iz naslova opravljanja dejavnosti, ki pri tem ugotavljajo svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, šteje enako za dokončni davek. To pomeni, da se posledično ti dohodki, z odmero dohodnine za leto 2013, tudi ne všttevajo v letno osnovo za odmero dohodnine.

1.1. Pregled sprememb zakona, ki ureja dohodnino in so vplivale na odmero dohodnine za leto 2013

V zvezi z zagotavljanjem javnofinančne konsolidacije so bile z Zakonom o uravnoveženju javnih financ (ZUJF) sredi leta 2012 uveljavljene rešitve, ki so nekatere imele trajno naravo, nekatere pa začasno. Z letom 2013 so tako začele veljati na področju dohodnine naslednje spremembe:

- dohodninska lestvica se je spremenila tako, da se je kot trajni ukrep določila višja meja dohodkov, od katerih se dohodnina plačuje po stopnji 41 % (premik meje iz 1,3-kratnika povprečne plače na višino 1,5-kratnika povprečne plače);
- kot začasen ukrep pa se je dodal nov, 4. davčni razred, za dohodke nad zneskom pet povprečnih plač, in sicer z mejno stopnjo 50 %.

Poleg tega pa je bila proti koncu leta 2012 sprejeta novela Zakona o dohodnini, ki je že imela prve korake v zmanjševanju davčnih olajšav in širjenju davčne osnove. Tako se je z letom 2013 znižala posebna osebna olajšava za zavezanca, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta za 25 %. Obenem pa se je z letom 2013 uvedla cedularna obdavčitev za dohodke iz oddajanja premoženja v najem po proporcionalni stopnji v višini 25 %, kot to velja že za uveljavljen sistem dohodkov iz kapitala.

1.2. Odmera dohodnine na letni ravni (poračun dohodnine)

Finančna uprava zavezancem informativni izračun posreduje najkasneje do 15. junija tekočega leta za preteklo leto. Informativni izračun dohodnine je sestavljen na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga finančna uprava na podlagi uradnih evidenc in podatkov o dohodkih in vzdrževanih družinskih članih, ki jih morajo finančni upravi posredovati izplačevalci oz. zavezanci za dohodnino.

~ podatki o izplačanih dohodkih, ki so obdavčeni z dohodnino

Za odmerno leto 2013 je finančna uprava za sestavo informativnih izračunov dohodnine na letni ravni uporabila podatke o dohodkih iz obračunov davčnega odtegljaja, ki so jih davčnemu organu na dan izplačila predložili izplačevalci individualno po davčnih zavezancih – fizičnih osebah (podatki iz iREK obrazcev). Navedene podatke je finančna uprava prvič uporabila že za odmerno leto 2010, do vključno odmernega leta 2009 pa je pri sestavi informativnih izračunov dohodnine finančna uprava uporabila podatke o dohodkih, ki so jih izplačevalci dostavili na letnem nivoju do konca januarja tekočega leta za preteklo leto.

Ne glede na to, da izplačevalci finančni upravi ne posredujejo več podatkov o izplačanih dohodkih in dohodkih, ki se povprečijo, na letni ravni, pa morajo te podatke pripraviti za prejemnike dohodkov. Izgled obvestila o celoletnih dohodkih, ki jih mora izplačevalec izročiti prejemniku dohodka, je na enak način kot v preteklih letih, določen v prilogi Pravilnika o dostavi podatkov za odmero dohodnine za leto 2013.

~ podatki o vzdrževanih družinskih članih

Podatke o vzdrževanih družinskih članih za leto 2013 morajo izplačevalci finančni upravi RS predložiti na dan zadnjega izplačila dohodka, najpozneje pa do 31. decembra 2012. Izplačevalci so podatke o vzdrževanih družinskih članih, ki so bili upoštevani pri medletnem izračunu akontacije dohodnine, finančni upravi tudi za leto 2013 posredovali v obliki, kot je bila v veljavi v preteklih letih.

Finančna uprava pri informativnem izračunu upošteva tudi podatke o vzdrževanih družinskih članih, ki jih do 6. februarja tekočega leta finančni upravi posredujejo zavezanci za dohodnino. Namreč v primeru, da le-ti ne uveljavljajo posebne olajšave za vzdrževane družinske člane med letom, torej pri izračunu akontacije dohodnine (od dohodkov iz delovnega razmerja, pokojnine ali drugega dohodka) ali želijo podatke o vzdrževanih družinskih članih, kot so bili upoštevani med letom, nekoliko spremeniti, morajo finančni upravi posredovati posebno vlogo za uveljavljanje navedene olajšave do predpisanega roka.

~ drugi podatki, potrebni za odmero dohodnine za leto 2013

Obveznost dajanja podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ki niso vključeni v obračun davčnih odtegljajev, ostaja nespremenjena. Drugi podatki, ki so potrebni za pobiranje dohodnine za leto 2013, so tako kot v preteklih letih določeni v Pravilniku o dostavi podatkov za dohodnino, ki določa vrsto, obliko in način dostave podatkov, izplačevalci pa jih so morali finančni upravi predložiti do 31. januarja 2014.

Zavezanci, ki se s podatki v izračunu ne strinjajo, lahko vložijo ugovor, zaradi tega pa jim je dohodnina ponovno odmerjena.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 78/2008) je določena pomembna sprememba pri dohodnini, in sicer uvedba dodatne splošne olajšave za zavezance v nižjih dohodkovnih razredih. Kasneje so bili znesek dodatne splošne olajšave, kot tudi pragovi za uveljavljanje navedene olajšave zvišani (ZDoh-2, UL RS, št. 13/10), da se je dosegla dodatna razbremenitev davčnih zavezancev v nižjih dohodkovnih razredih. Splošna olajšava, ki velja za vse zavezance, je za leto 2013 določena v višini 3.302,70 evra. Dodatna splošna olajšava za zavezance s skupnimi dohodki do višine 10.866,37 evra je določena v višini 3.217,12 evra ter za zavezance s skupnimi dohodki nad 10.866,37 evra in do 12.570,89 evra v višini 1.115,94 evra.

V informaciji so zajeti le podatki o dohodkih, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, torej dohodkov od katerih se dohodnina odmerja na letni ravni z odločbo o odmeri dohodnine. To pomeni, da za razliko glede na informacijo odmere dohodnine za leto 2012, niso zajeti podatki o dohodkih iz oddajanja premoženja v najem in dohodkih iz dejavnosti, pri katerih je davčna osnova ugotovljena na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Namreč z letom 2013 se je dohodnina za to vrsto dohodkov odmerila kot dokončni davek, medtem, ko so se v preteklih letih ti dohodki všttevili v letno davčno osnovo.

Informacija je pripravljena na podlagi podatkov iz informativnih izračunov o odmeri dohodnine, upoštevajoč morebitne ugovore in pritožbe do dne 30. decembra 2014. Ker analiza statističnih podatkov, ki jih pripravlja Finančna uprava RS (FURS), upošteva le pravnomočne odločbe, prihaja do nekoliko drugačnih statističnih podatkov v analizah Ministrstva za finance in FURS-a.

2. Finančni rezultati dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo iz odmere dohodnine 2013

V letu 2013 je imelo v skladu z Zakonom o dohodnini obdavčljive dohodke 1.667.241 davčnih zavezancev, medtem ko je odločbo o odmeri dohodnine prejelo 968.269 zavezancev oziroma okoli 58 % davčnih zavezancev. V primerjavi z odmero dohodnine za leto 2012 se je število zavezancev zmanjšalo za skoraj 4 %, odmerjena dohodnina pa je bila v letu 2013 nižja za več kot 11 %.

V letno davčno osnovo so se torej za leto 2013 všttevili dohodki iz zaposlitve, iz dejavnosti (le dohodki zavezancev, ki ugotavljajo svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov), iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in iz prenosa premoženjske pravice ter kategorija drugih dohodkov. Skupni dohodki, ki se všttevajo v letno davčno osnovo so v letu 2013 znašali 16.091 mio evrov, kar je v povprečju 16.618 evrov na zavezanca, kar predstavlja nekaj manj kot 91 % povprečne letne plače, dosežene v letu 2013.

Od navedenih skupnih dohodkov je bila odmerjena dohodnina v višini 1.687 mio evrov, kar je v povprečju 1.742 evrov na zavezanca. Med letom je bilo v obliki akontacij dohodnine plačanih 1.855 mio evrov, kar predstavlja za 168 mio evrov več, kot je bilo končno odmerjene dohodnine.

Na podlagi odločb o odmeri dohodnine je moralo dohodnino **doplačati** 323.712 zavezancev oziroma 33 % vseh davčnih zavezancev, in sicer v višini 71 mio evrov, kar pomeni okoli 4 % od skupno odmerjene dohodnine. Povprečni znesek doplačila je znašal 220 evrov na zavezanca.

Do **vračila** dohodnine je bilo upravičenih 567.712 zavezancev oziroma nekaj manj kot 59 % vseh zavezancev, in sicer v skupni višini 239 mio evrov (14 % skupno odmerjene dohodnine). Povprečni znesek vračila je znašal 422 evrov na zavezanca.

Zavezancev, ki niso imeli ne vračila ne doplačila dohodnine je bilo 76.764 oziroma nekaj manj kot 8 % vseh zavezancev.

Tabela 1: Osnovni podatki

Zneski v mio evrih

	2011	2012	2013	2013/2012
Število zavezancev	1.013.649	1.004.032	968.269	96,44
Dohodek	16.906	16.975	16.091	94,79
Dohodnina	1.929	1.900	1.687	88,77
Akontacija dohodnine	2.058	2.051	1.855	90,42
Doplačila				
<i>število zavezancev</i>	373.848	343.081	323.793	94,38
<i>znesek</i>	95	94	71	75,54
Vračila				
<i>število zavezancev</i>	563.035	584.251	567.712	97,17
<i>znesek</i>	223	245	239	97,48

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS

3. Pregled porazdelitve zavezancev po dohodkovnih razredih

Porazdelitev zavezancev glede na višino doseženega bruto dohodka, opredeljenega v odstotku od povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2013 (v višini 18.278,16 evrov) pokaže, da je imelo 69 % vseh davčnih zavezancev bruto dohodek v višini do povprečne letne plače in so skupaj plačali nekaj več kot 20 % dohodnine.

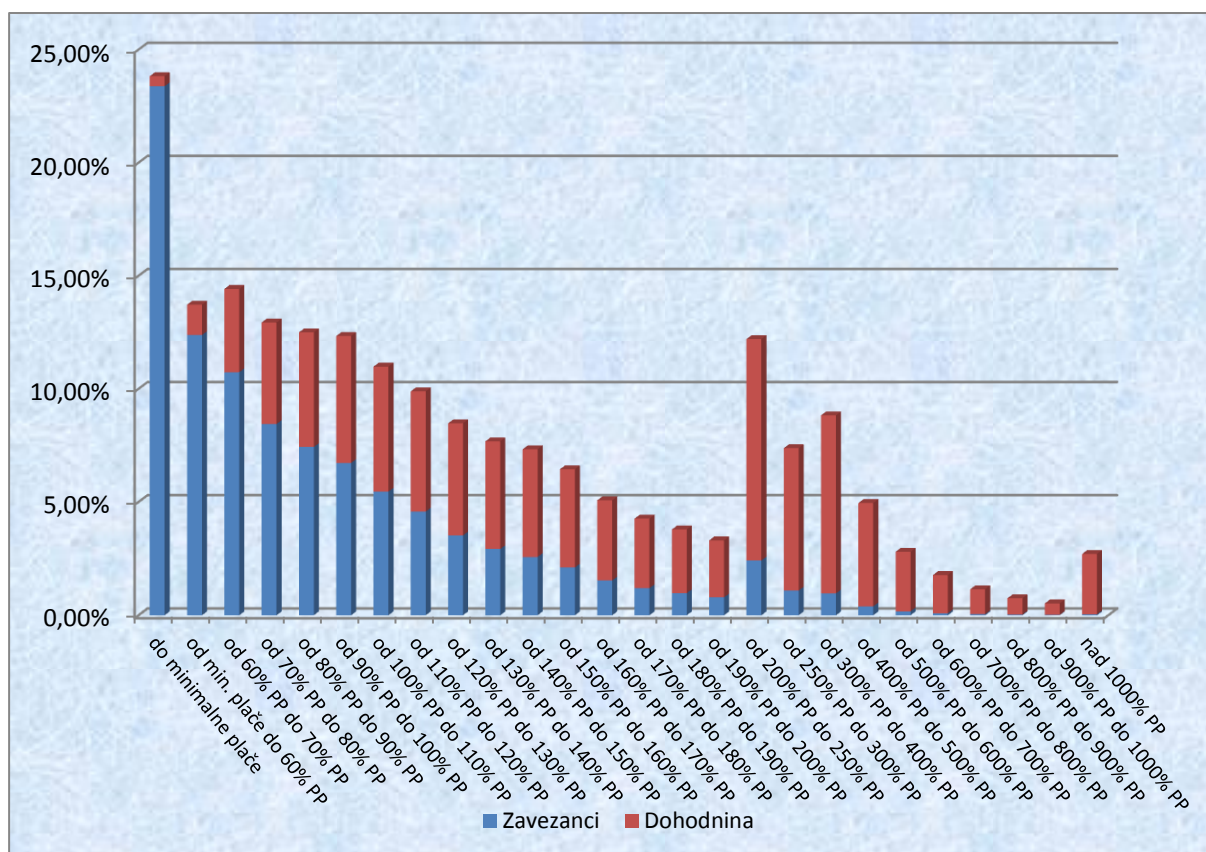
Zavezancev z dohodkom do višine minimalne plače (do 9.403,92 evrov) je bilo v letu 2013 skupaj okoli 23 %, plačali pa so 0,4 % celotne dohodnine. V povprečju je imel vsak davčni zavezanec iz tega dohodkovnega razreda v tem letu okoli 5.980 evrov dohodka, kar je za približno 3.400 evrov manj od zneska minimalne plače.

Zavezancev z dohodkom v višini nad minimalno plačo do povprečne plače je bilo 442.561 oziroma 45,7 % vseh zavezancev, razpolagali z nekaj manj kot 13.130 evri dohodka na zavezanca ter plačali v povprečju okoli 770 evrov dohodnine.

Davčnih zavezancev z bruto dohodki med eno in tremi povprečnimi plačami je bilo 29 %, delež njihove davčne obveznosti v skupni dohodnini pa je znašal okoli 58 %. V povprečju so imeli ti davčni zavezanci okoli 26.700 evrov dohodka in so plačali v povprečju nekaj manj kot 3.450 evrov dohodnine.

Dohodke, ki so presegli tri povprečne letne plače v Republiki Sloveniji, je imelo 16.872 zavezancev oziroma 1,7 % vseh zavezancev. Dohodnina, ki jo je plačala ta skupina zavezancev z najvišjimi bruto dohodki, je v skupni dohodnini zavzemala slabih 22 %.

Graf 1: Porazdelitev zavezancev in dohodnine po dohodkovnih razredih

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance.

Tabela 2: Porazdelitev zavezancev, njihovega dohodka in dohodnine po dohodkovnih razredih

Zneski v €

Dohodkovni razred	Zavezanci		Dohodek			Dohodnina			Davčna osnova	Efektivna davčna stopnja
	Število	Struktura	Znesek	Struktura	Na zavezanca	Znesek	Struktura	Na zavezanca	Znesek	
do minimalne plače	226.376	23,38%	1.354.440.430	8,42%	5.983	7.451.995	0,44%	33	73.059.502	10,20%
od min. plače do 60% PP	119.838	12,38%	1.215.172.232	7,55%	10.140	22.612.561	1,34%	189	175.986.490	12,85%
od 60% PP do 70% PP	103.945	10,74%	1.229.514.673	7,64%	11.829	62.099.660	3,68%	597	441.195.624	14,08%
od 70% PP do 80% PP	81.768	8,44%	1.118.783.820	6,95%	13.682	75.688.807	4,49%	926	529.452.380	14,30%
od 80% PP do 90% PP	71.911	7,43%	1.116.518.317	6,94%	15.526	85.483.688	5,07%	1.189	557.989.887	15,32%
od 90% PP do 100% PP	65.099	6,72%	1.128.742.078	7,01%	17.339	94.617.836	5,61%	1.453	590.738.478	16,02%
od 100% PP do 110% PP	52.801	5,45%	1.011.603.542	6,29%	19.159	93.234.520	5,53%	1.766	544.644.511	17,12%
od 110% PP do 120% PP	44.257	4,57%	928.942.989	5,77%	20.990	89.719.563	5,32%	2.027	520.435.452	17,24%
od 120% PP do 130% PP	34.103	3,52%	777.959.230	4,83%	22.812	83.562.729	4,95%	2.450	434.709.252	19,22%
od 130% PP do 140% PP	28.334	2,93%	698.679.565	4,34%	24.659	80.165.342	4,75%	2.829	395.304.880	20,28%
od 140% PP do 150% PP	24.902	2,57%	659.583.248	4,10%	26.487	80.202.893	4,75%	3.221	381.292.550	21,03%
od 150% PP do 160% PP	20.398	2,11%	576.994.863	3,59%	28.287	73.148.732	4,34%	3.586	337.856.007	21,65%
od 160% PP do 170% PP	14.862	1,53%	447.524.015	2,78%	30.112	59.686.816	3,54%	4.016	265.586.806	22,47%
od 170% PP do 180% PP	11.552	1,19%	369.172.761	2,29%	31.957	51.825.079	3,07%	4.486	221.979.830	23,35%
od 180% PP do 190% PP	9.466	0,98%	319.805.461	1,99%	33.785	47.322.457	2,81%	4.999	195.041.908	24,26%
od 190% PP do 200% PP	7.667	0,79%	272.968.004	1,70%	35.603	42.377.718	2,51%	5.527	168.474.796	25,15%
od 200% PP do 250% PP	23.377	2,41%	946.394.510	5,88%	40.484	165.079.549	9,79%	7.062	604.651.353	27,30%
od 250% PP do 300% PP	10.546	1,09%	524.483.081	3,26%	49.733	106.029.790	6,28%	10.054	350.484.478	30,25%
od 300% PP do 400% PP	9.329	0,96%	582.273.109	3,62%	62.415	132.632.693	7,86%	14.217	404.655.462	32,78%
od 400% PP do 500% PP	3.784	0,39%	306.422.137	1,90%	80.978	76.936.543	4,56%	20.332	220.040.936	34,96%
od 500% PP do 600% PP	1.656	0,17%	164.544.261	1,02%	99.362	44.361.999	2,63%	26.789	121.055.007	36,65%
od 600% PP do 700% PP	835	0,09%	98.652.079	0,61%	118.146	28.508.874	1,69%	34.142	73.477.270	38,80%
od 700% PP do 800% PP	446	0,05%	60.733.231	0,38%	136.173	18.585.584	1,10%	41.672	45.981.971	40,42%
od 800% PP do 900% PP	245	0,03%	37.755.622	0,23%	154.105	12.230.443	0,72%	49.920	29.245.134	41,82%
od 900% PP do 1000% PP	149	0,02%	25.700.514	0,16%	172.487	8.555.585	0,51%	57.420	20.064.328	42,64%
nad 1000% PP	428	0,04%	118.052.071	0,73%	275.823	44.914.112	2,66%	104.940	98.148.395	45,76%
nerazporejeni	195									
SKUPAJ	968.269	99,98%	16.091.415.842	100,00%	16.619	1.687.035.565	100,00%	1.742	7.801.552.686	21,62%

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS

4. Pregled porazdelitve zavezancev po davčnih razredih

Porazdelitev zavezancev po davčnih razredih pokaže, da je bilo v prvem davčnem razredu porazdeljenih okoli 60 % zavezancev, ki so plačali 12 % celotne dohodnine.

Nekaj več kot 31 % zavezancev je bilo porazdeljenih v drugi davčni razred, njihova odmerjena dohodnina pa je predstavljala okoli skoraj 40 % celotne dohodnine. V povprečju je znašala dohodnina nekaj čez 2.200 evrov na zavezanca.

V tretjem davčnem razredu je bilo porazdeljenih okoli 8 % vseh zavezancev, ki so plačali okoli 40 % dohodnine. Tem zavezancem je bila odmerjena povprečna dohodnina v višini nekaj čez 8.200 evrov.

Manj kot pol odstotka zavezancev pa je bilo v zadnjem, četrtem davčnem razredu. Njihova povprečna dohodnina na zavezanca je znašala skoraj 45.000 evrov, skupaj pa jim je bila obračunana dohodnina v znesku okoli 146 mio evrov, kar predstavlja okoli 8 % celotne odmerjene dohodnine.

Tabela 3: Porazdelitev zavezancev in realizirane dohodnine po davčnih razredih

Davčni razred	Zavezanci		Dohodek			Dohodnina		
	Število	Struktura	Znesek v €	Struktura	Na zavezanca v €	Znesek v €	Struktura	Na zavezanca v €
Davčni razred 1	581.050	60,02%	5.880.460.522	36,54%	10.120	207.187.188	12,28%	357
Davčni razred 2	302.931	31,29%	6.307.618.944	39,20%	20.822	670.172.128	39,72%	2.212
Davčni razred 3	80.831	8,35%	3.450.053.036	21,44%	42.682	663.881.273	39,35%	8.213
Davčni razred 4	3.262	0,34%	453.283.340	2,82%	138.959	145.794.977	8,64%	44.695
Skupaj	968.074	100,00%	16.091.415.842	100,00%	16.622	1.687.035.566	100,00%	1.743

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS

OPOMBA:

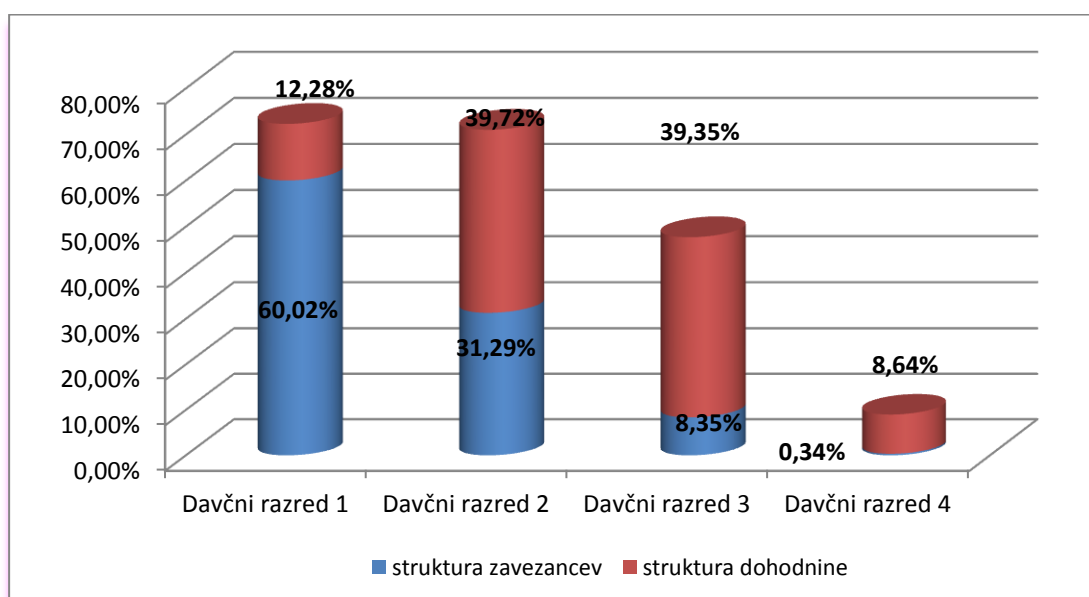
Davčni razred 1 vključuje osnovo do 8.021,34 evrov.

Davčni razred 2 vključuje osnovo nad 8.021,34 evrov do 18.960,28 evrov.

Davčni razred 3 vključuje osnovo nad 18.960,28 evrov do 70.907,20 evrov.

Davčni razred 4 vključuje osnovo nad 70.907,20 evrov.

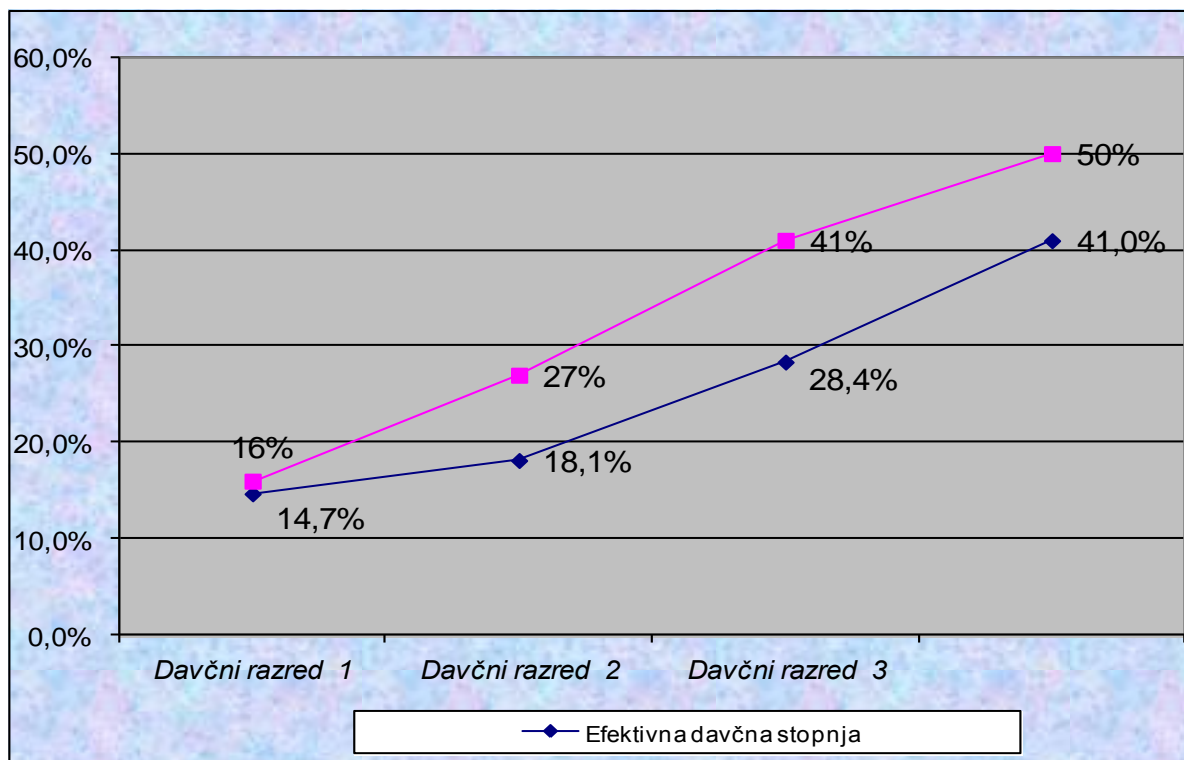
Graf 2: Davčni zavezanci in dohodnina po davčnih razredih za leto 2013

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance.

Povprečna efektivna davčna stopnja, izražena z razmerjem med dohodnino in davčno osnovo, je v letu 2013 znašala **21,6 %** in se je glede na leto 2012 znižala za 0,8 odstotnih točk. Po davčnih razredih je različna in je bila tako v prvem davčnem razredu, kjer velja zakonska stopnja 16 %, efektivna davčna stopnja **14,7 %**, v drugem davčnem razredu, kjer je zakonska stopnja določena v višini 27 %, je efektivna davčna stopnja znašala **18,1 %**. V tretjem davčnem razredu, kjer je zakonsko določena stopnja v višini 41 %, je efektivna davčna stopnja znašala **28,4 %** in v zadnjem, četrtem davčnem razredu z zakonsko stopnjo 50 % je efektivna davčna stopnja **41 %**.

Graf 3: Prikaz zakonskih in efektivnih davčnih stopenj po davčnih razredih

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance.

Tabela 4 prikazuje strukturo davčnih zavezancev po davčnih razredih od leta 2006 do leta 2013. Z letom 2006 je bil uveden tako imenovani dualni sistem, po katerem so bili iz dohodkov, ki so se dotlej v celoti vštevili v letno davčno osnovo in so bili obdavčeni po progresivnih stopnjah, izločeni dohodki iz kapitala (dividende, obresti in dobički iz kapitala), ki so poslej obdavčeni posebej, in sicer po proporcionalni stopnji. Z letom 2007 je bilo zmanjšano število davčnih razredov s pet na tri davčne razrede.

Z letom 2013 pa je ponovno prišlo do sprememb na področju davčne lestvice, saj je bil z Zakonom o uravnoteženju javnih financ (ZUJF) sredi leta 2012, kot ena izmed prehodnih rešitev, (sprva le za leti 2013 in 2014, nato se je v letu 2014 podaljšala veljavnost še za leto 2015) uveden četrti davčni razred s stopnjo 50 % (obremenili so se aktivni dohodki fizičnih oseb nekje nad zneskom petih povprečnih plač). Obenem pa je ZUJF v letu 2012 kot trajni ukrep na področju dohodnine zvišal tudi mejo med drugim in tretjim davčnim razredom, kar pomeni, da so bili zavezanci med 1,3 in 1,5 povprečne plače nekoliko razbremenjeni, saj se je njihova dohodnina odmerila po stopnji 27 %, namesto 41 %. Poleg tega pa se je z letom 2013 uvedla cedularna obdavčitev dohodkov iz oddajanja premoženja v najem po proporcionalni stopnji v višini 25 %, kar velja tudi za dohodke iz kapitala, ki so bili v tovrstnem sistemu že od leta 2006. Poleg te vrste dohodkov pa je na področju obdavčitve dohodkov iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov prišlo do poenostavitve, v smeri, da se je z letom 2013 uvedel nekoliko spremenjen sistem. Gre za področje t.i. pavšalne obdavčitve, ki se nanaša tako na obdavčitev pravnih oseb kot tudi fizičnih oseb, ki

opravljajo dejavnost in sicer so lahko za leto 2013 in 2014 zavezanci s prihodki do 50.000 evrov upoštevali normirane odhodke v višini 70 % prihodkov in tako določili svojo davčno osnovo. Pri tem pa se ti dohodki niso več upoštevali v letni davčni osnovi za odmero dohodnine, temveč je tudi za to vrsto dohodka z letom 2013 uveden cedularni sistem po proporcionalni stopnji v višini 20 %.

Tabela 4: Struktura davčnih zavezancev po davčnih razredih v obdobju od 2006 do 2013

Leto	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Davčni razred 1	56,3%	58,5%	57,1%	58,2%	57,2%	56,5%	57,8%	60,0%
Davčni razred 2	28,0%	27,8%	28,5%	26,9%	27,7%	28,0%	27,4%	31,3%
Davčni razred 3	12,1%	13,7%	14,5%	14,9%	15,2%	15,5%	14,8%	8,3%
Davčni razred 4	2,9%							0,3%
Davčni razred 5	0,7%							
Skupaj	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine od leta 2006 do 2013, FURS.

5. Porazdelitev zavezancev po vrstah dohodkov

Pregled porazdelitve zavezancev po posameznih vrstah dohodkov nam pokaže, da je največ zavezancev (76,6 %) prejelo dohodke iz naslova dohodkov iz delovnega razmerja (plač, nadomestila plač in povračila stroškov), delež teh dohodkov v skupnih dohodkih, ki se všttevajo v letno davčno osnovo pa je znašal skoraj 77 %.

Število zavezancev, ki prejemajo pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je bilo 13,6 % vseh zavezancev z okoli 8 % deležem v skupnih dohodkih.

Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja je v letu 2013 predstavljal okoli 2,8 % delež v skupnih dohodkih vseh davčnih zavezancev. Dohodke iz tega naslova je v letu 2013 prejelo nekaj manj kot 18 % vseh zavezancev. Največji delež so predstavljali primeroma dohodki prejeti na podlagi pogodb o delu, pogodb o avtorskem delu, iz naslova sejin, nagrad članom nadzornega sveta, ipd. in sicer 1,6 % v celotnih dohodkih. Dohodki dijakov in študentov, doseženi prek pooblaščenih organizacij predstavljajo 1,1 % skupnih dohodkov vseh davčnih zavezancev. Med zavezanci s »študentskim prejemkom«, ki jim je bila izdana odmerna odločba, je bilo 40.168 takih, ki so dosegali tovrstne dohodke v času statusa. V zadnjih dveh letih je bilo sicer zaznati zmanjševanje teh zavezancev, saj se je v letu 2011 glede na leto 2010 število le-teh zmanjšalo za približno 3,5 %, medtem, ko je bilo znižanje v letu 2012 še večje, saj se je glede na leto 2011 število zmanjšalo za skoraj 10 %. Vendar pa je v letu 2013 prišlo do povečanja števila teh zavezancev, saj jih je bilo v tem letu glede na leto 2012 za okoli 5 %. Dohodke iz naslova študentskega dela v času brez statusa je prejelo 1.556 davčnih zavezancev. V to skupino dohodkov sodijo tudi dohodki verskih delavcev, katerih delež v skupnih dohodkih pa je praktično zanemarljiv, saj ne dosega niti 0,01 %.

V okviru dohodkov iz dejavnosti je v letni osnovi za odmero dohodnine upoštevan le dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna. Iz podatkov je razvidno, da je okoli 6 % zavezancev izkazovalo to vrsto dohodka. V strukturi skupnih dohodkov pa so dosegli 2,4 %.

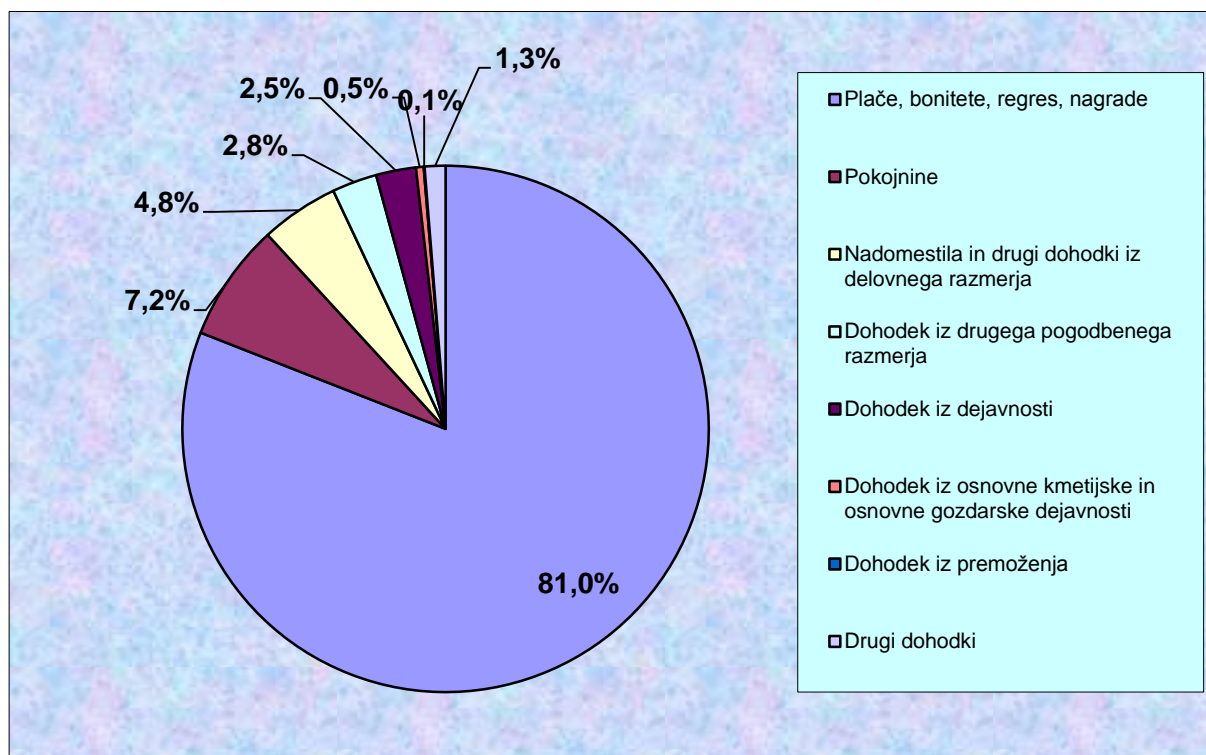
Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti je predstavljal 0,5 % delež v celotnih dohodkih vseh zavezancev, izkazovalo pa ga je 94.835 zavezancev oziroma nekaj manj kot 10 % vseh zavezancev. V zadnjih letih je zaznati zmanjševanje števila zavezancev, tako jih je bilo v letu 2012 glede na leto 2011 manj za okoli 1 %, v letu 2013 pa glede na leto 2012 za okoli 7 %.

Med dohodkom iz premoženja je v letu 2013 le še dohodek iz prenosa premoženjske pravice, kot tisti, ki se še upošteva v letno odmero dohodnine. Ta dohodek je izkazovalo

skupaj 5.496 zavezancev, ki so dosegli skupaj nekaj več kot 8 mio evrov dohodka, kar predstavlja le 0,05 % delež v celotnih dohodkih.

Med drugimi dohodki prevladujejo preostali drugi dohodki, z 1,2 % deležem v celotnih dohodkih vseh zavezancev, kamor sodijo zlasti nagrade, nagrade v naravi in podobna izplačila, dobitki v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kadrovske štipendije, če presegajo minimalno plačo oziroma 160 % minimalne plače za študij v tujini.

Graf 4: Struktura dohodkov po posameznih virih dohodnine za leto 2013

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance.

Tabela 5: Porazdelitev zavezancev glede na posamezne vire dohodnine

<i>Zneski v evrih</i>						
Oznaka	Vrsta dohodka	DAVČNI ZAVEZANCI		BRUTO DOHODEK		Dohodek na zavezanca
		Število	Struktura	Znesek	Struktura	
Dohodek iz zaposlitve						
1101	Plača, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	741.729	76,60%	12.381.261.234	76,94%	16.692
1102	Bonitete	122.176	12,62%	53.430.493	0,33%	437
1103	Regres za letni dopust	653.679	67,51%	525.043.762	3,26%	803
1104	Jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči	13.962	1,44%	19.061.962	0,12%	1.365
1105	Premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	692	0,07%	81.657	0,00%	118
1106	Pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	131.761	13,61%	1.159.280.866	7,20%	8.798
1107	Nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	42.379	4,38%	132.545.465	0,82%	3.128
1108	Nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	122.018	12,60%	508.920.952	3,16%	4.171
1109	Drugi dohodki iz delovnega razmerja	71.773	7,41%	128.340.760	0,80%	1.788
1110	Dohodek za vodenje družbe	5.219	0,54%	59.818.581	0,37%	11.462
SKUPAJ				14.967.785.732	92,65%	
Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja						
1210	Dohodki dijakov in študentov, doseženi prek pooblaščenih organizacij					
1211	Dohodki dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave	40.168	4,15%	175.901.260	1,09%	4.379
1212	Dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	1.556	0,16%	4.897.802	0,03%	3.148
1220	Dohodki verskih delavcev	92	0,01%	561.766	0,003%	6.106
1230	Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	132.308	13,66%	260.490.178	1,62%	1.969
SKUPAJ				441.851.006	2,75%	
Dohodek iz dejavnosti						
2100	Dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna	59.418	6,14%	393.295.193	2,44%	6.619
SKUPAJ				393.295.193	2,44%	
Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti						
3100	Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti	94.835	9,79%	75.777.312	0,47%	799
SKUPAJ				75.777.312	0,47%	
Dohodek iz premoženja						
4200	Dohodek iz prenosa premoženjske pravice	5.496	0,57%	8.151.055	0,05%	1.483
SKUPAJ				8.151.055	0,05%	
Drugi dohodki						
6100	Darila	3.001	0,31%	1.241.488	0,01%	414
6200	Priznavalnine	182	0,02%	567.225	0,00%	3.117
6300	Preostali drugi dohodki	58.600	6,05%	202.746.832	1,26%	3.460
SKUPAJ				204.555.544	1,27%	
SKUPAJ		968.269		16.091.415.842		16.619

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS.

Zavezancev, ki so imeli samo eno vrsto dohodka je bilo 135.248 oziroma okoli 14 % vseh zavezancev. Od tega je bilo 33 % zavezancev samo z dohodki iz naslova plač, nadomestila plač in povračila stroškov v zvezi z delom, okoli 19 % zavezancev samo z dohodki iz študentskega dela, ki so bili upravičeni do posebne olajšave, nekaj manj kot 15 % zavezancev z dohodkom iz dejavnosti, 11 % zavezancev samo z dohodki iz naslova pokojnin, okoli 7 % zavezancev je imelo nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, okoli 6 % z nadomestili in drugimi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja, 3,2 % zavezancev preostale dohodke iz drugega pogodbenega razmerja, nekaj več kot 2 % zavezancev pa je imelo dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, itd. Zavezancev, ki bi imeli samo druge dohodke je zanemarljivo, saj jih je manj kot pol odstotka v skupnem številu vseh zavezancev, ki so imeli v letu 2013 samo eno vrsto dohodka.

Tabela 6: Porazdelitev zavezancev, ki so imeli samo enega od virov dohodnine

Zneski v evrih

Oznaka	Vrsta dohodka	Število zavezancev	Delež v skupnem številu zavezancev	Delež v številu zavezancev iz naslova določenega vira	Dohodek	Dohodek na zavezanca
Dohodek iz zaposlitve						
1101	Plača, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	45.026	4,65%	6,07%	568.349.827	12.623
1102	Bonitete	0	0,00%	0,00%	0	
1103	Regres za letni dopust	19	0,00%	0,00%	10.312	543
1104	Jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči	0	0,00%	0,00%	0	
1105	Premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	0	0,00%	0,00%	0	
1106	Pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	15.167	1,57%	11,51%	265.871.622	17.530
1107	Nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	9.630	0,99%	22,72%	48.722.114	5.059
1108	Nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	8.230	0,85%	6,74%	56.529.074	6.869
1109	Drugi dohodki iz delovnega razmerja	1.181	0,12%	1,65%	10.638.574	9.008
1110	Drugi dohodki iz delovnega razmerja	1.771	0,18%	33,93%	27.925.824	15.768
	SKUPAJ	81.024	8,37%		978.047.346	12.071
Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja						
1210	Dohodki dijakov in študentov, doseženi prek pooblaščenih organizacij					
1211	Dohodki dijakov in študentov, upravičeni do posebne olajšave	25.840	2,67%	64,33%	126.118.728	4.881
1212	Dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	449	0,05%	28,86%	2.090.574	4.656
1220	Dohodki verskih delavcev	54	0,01%	58,70%	341.852	6.331
1230	Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	4.400	0,45%	3,33%	29.068.096	6.606
	SKUPAJ	30.743	3,18%		157.619.249	5.127
Dohodek iz dejavnosti						
2100	Dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna	19.733	2,04%	33,21%	219.211.144	11.109
	SKUPAJ	19.733	2,04%		219.211.144	11.109
Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti						
3100	Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti	2.979	0,31%	3,14%	9.905.819	3.325
	SKUPAJ	2.979	0,31%		9.905.819	3.325
Dohodek iz premoženja						
4200	Dohodek iz prenosa premoženjske pravice	74	0,01%	1,35%	416.770	5.632
	SKUPAJ	74	0,01%		416.770	5.632
Drugi dohodki						
6100	Darila	6	0,00%	0,20%	16.711	2.785
6200	Priznavalnine	1	0,00%	0,55%	7.095	7.095
6300	Preostali drugi dohodki	688	0,07%	1,17%	3.516.826	5.112
	SKUPAJ	695	0,07%		3.540.632	5.094
	SKUPAJ	135.248	13,97%		1.368.740.962	10.120

* primerjava števila zavezancev, ki so imeli samo en vir dohodka s skupnim številom zavezancev

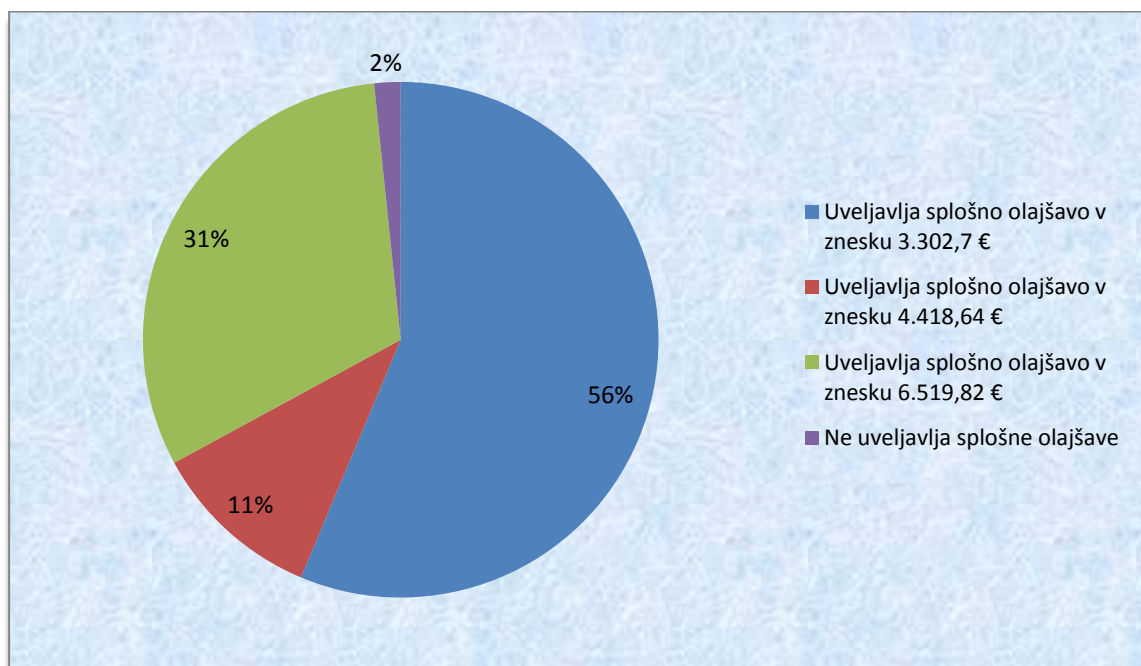
** primerjava števila zavezancev, ki so imeli samo en vir dohodka s številom zavezancev iz naslova določenega vira

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS.

6. Davčne olajšave

V skladu z Zakonom o dohodnini se vsakemu rezidentu prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini splošne olajšave pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana. Splošna olajšava je v letu 2013 znašala 3.302,70 evrov. V celotnem številu davčnih zavezancev je bilo okoli 55 % takih, ki so uveljavljali samo splošno olajšavo. Predvsem so to zavezanci, ki imajo dohodek iz naslova delovnega razmerja. Zavezanci z nizkimi dohodki lahko uveljavljajo tudi dodatno splošno olajšavo. V letu 2013 je 302.813 zavezancev uveljavljalo dodatno splošno olajšavo v višini 3.217,12 evrov, 104.096 zavezancev pa dodatno splošno olajšavo v višini 1.115,94 evrov. Med vsemi zavezanci pa je bilo v letu 2013 skupaj 15.974 tistih, ki niso uveljavljali splošne olajšave.

Graf 5: Struktura davčnih zavezancev po višini uveljavljene splošne olajšave v letu 2013

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance.

V okviru osebnih olajšav, se je rezidentu, invalidu s 100% telesno okvaro, priznalo zmanjšanje letne davčne osnove v višini 17.658 evrov letno, če mu je bila priznana pravica do tuje nege in pomoči. Olajšavo je uveljavljalo 0,1 % vseh davčnih zavezancev.

Davčnih zavezancev, starejših od 65 let, ki se jim je davčna osnova znižala za 1.421,35 evrov, je bilo nekaj manj kot 7 % med vsemi zavezanci iz odmere dohodnine za leto 2013.

Poleg navedenih olajšav so zavezanci uveljavljali tudi posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane, in sicer je olajšavo uveljavilo okoli 33 % vseh davčnih zavezancev. Podrobnejša analiza podatkov nam pokaže, da je izmed celotnega števila uveljavljene olajšave namenjene vzdrževanim družinskim članom, največji delež, okoli 70 % bilo namenjeno olajšavi za otroke. Manj kot 1,5 % je bilo uveljavljene olajšave za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, nekaj manj kot 12 % pa je bilo uveljavljene olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana.

Olajšava, uvedena z eno izmed sprememb zakona o dohodnini (Uradni list, št. 10/10), to je posebna osebna olajšava za rezidente – čezmejne delovne migrante, je znižala zavezancem v letu 2013 davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja, doseženega pri delodajalcu, ki ni rezident Slovenije, v višini 7.576,62 evrov. V tem letu je 7.889 rezidentov – čezmejnih delovnih migrantov uveljavljalo navedeno olajšavo v skupnem znesku nekaj manj kot 56 mio evrov. Glede na leto 2010 se je število zavezancev, ki so uveljavljali navedeno olajšavo, v letu 2011 povečalo za približno 90 %. Povečanje v številu zavezancev, ki so uveljavljali navedeno olajšavo, je bilo zaznati tudi v letu 2012, ko se je število glede na leto 2011, povečalo za več kot 2 krat. V obravnavanem letu, torej v letu 2013 pa je še ponovno zaznati povečanje števila zavezancev, in sicer za okoli 22 %. Iz navedenega bi lahko povzeli, da je bilo v letu 2013 več kot 5-kratno povečanje glede na leto 2010, ko je bila uvedena olajšava za čezmejne delovne migrante.

Tabela 7: Število zavezancev glede na uveljavljanje olajšav

Vsi zavezanci iz odmer	968.269	
1. Splošna olajšava	952.295	98,35%
2. Olajšava za invalida s 100% telesno okvaro	976	0,10%
3. Olajšava za seniorje	65.166	6,73%
4. Olajšava za študente	40.168	4,15%
5. Olajšava za vzdrževane otroke	333.428	34,44%
6. Olajšava za vzdrževane otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo	6.842	0,71%
7. Olajšava za vzdrževane družinske člane	59.748	6,17%
8. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	51.955	5,37%
9. Olajšava za čezmejne delovne migrante	7.889	0,81%
10. Olajšava za upokojence	112.129	11,58%

Opomba: Skupni seštevek različnih kombinacij olajšav ni enak številu vseh zavezancev iz odmer, ker lahko zavezanci uveljavljajo različne kombinacije olajšav in se tako lahko pojavijo v eni ali drugi skupini

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS.

Iz Tabele 8 in Tabele 9 je razvidna porazdelitev davčnih zavezancev, ki so uveljavljali olajšavo za invalide s 100% telesno okvaro, olajšavo za seniorje, olajšavo za vzdrževane družinske člane, upokojence in za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po davčnih razredih.

Tabela 8: Porazdelitev davčnih zavezancev glede uveljavljanja davčnih olajšav po davčnih razredih za leto 2013

DAVČNI RAZRED	Olajšava za invalida s 100% telesno okvaro	Olajšava za seniorje	Olajšava za vzdrževane družinske člane	Olajšava za upokojence	Olajšava za PDPZ
Davčni razred 1	948	44.531	179.814	65.759	11.953
Davčni razred 2	16	17.203	102.805	39.931	27.363
Davčni razred 3	10	3.279	36.897	6.280	12.235
Davčni razred 4	2	153	1.928	159	404
Skupaj	976	65.166	321.444	112.129	51.955

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS.

Tabela 9: Struktura davčnih zavezancev glede uveljavljanja olajšav po davčnih razredih v skupnem številu zavezancev določenega davčnega razreda

DAVČNI RAZRED	Olajšava za invalida s 100% telesno okvaro	Olajšava za seniorje	Olajšava za vzdrževane družinske člane	Olajšava za upokojence	Olajšava za PDPZ
Davčni razred 1	0,16%	7,66%	30,95%	11,32%	2,06%
Davčni razred 2	0,01%	5,68%	33,94%	13,18%	9,03%
Davčni razred 3	0,01%	4,06%	45,65%	7,77%	15,14%
Davčni razred 4	0,06%	4,69%	2,39%	0,20%	0,50%
Skupaj	0,10%	6,73%	33,20%	11,58%	5,37%

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2013, FURS.